

OBRtnIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
(Lovro Pičman). Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15.
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.— „
posamezna številka . . . 1.50 „

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankirani dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto II.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1933.

Štev. 20

Vpliv inteligence na obrtništvo

Vsakdo črpa vire svojih umskih sil in zmožnosti v izobrazbi. Toda izobrazba se ravna v onem pravcu, v katerem je podana ter kakor jo razume oni, ki mu je namenjena. Važno pri tem je, kdo in kako vzgaja ter kakšen smisel in čut ter pomen ima, kot vzgojitelj do vsega dobrega, lepega, pravičnega, skratka do vseh lastnosti, ki morajo dičiti sodobnega človeka.

Naloga, vzgajati dobre in povsem dovršene ljudi v etično-moralnem smislu, je prepuščena izobraženstvu — inteligenci. Kakršna vzgoja — take posledice; žal, da je res tako. In usmeriti vso izobrazbo za tem, da bo vzgoja rodila tudi dobre posledice, je zopet na vzgojiteljih naroda, ki morajo vzgajati njega pripadnike v vseh njegovih odtenkih človeškega življenja, preko poedinih stanov do samo ene veličastne in moralno dobro izobražene celote, ki živi v popolni harmoniji.

Ako pogledamo mi obrtniki preko vseh naših naporov in borb, nazaj na naše obrtniško življenje v preteklosti — življenje obrtniških prednamcev našega naroda, tedaj moramo ugotoviti, da smo se vseskozi le sami izobraževali in da je zelo majhen odstotek inteligence resnično tako deloval v obrtniškem življenju kot bi morala večina in je bila njena dolžnost. To je dovolj jasen in zgovoren zgodovinski dokaz, kajti mi obrtniki dravske banovine nimamo zabeleženo nikjer v naših spisih, da se je ta ali oni javni delavec-izobraženec kdaj tako resno zavzel za izobrazbo obrtništva, da bi ga mogli prištevati med svoje dobre prijatelje, kaj

šele za dobrotnika. Tega nam obrtnikom v Sloveniji manjka. Pač pa imajo to vrzel sijajno izpolnjeno naši tovariši Srbi, ki tudi časte take osebnosti, katerim slede tovariši na Hrvatskem. Čemu ni tudi pri nas tako?

Če se ogledamo naokrog, redko najdemo v našem obrtniškem življenju ime tega ali onega učitelja, profesorja, doktorja, inženirja itd. Vse polno visokih poklicev, toda obrtniki imamo od njihove izobrazbe le toliko, kolikor si priborimo iste v šolah in še to v kratko odmerjenem času. Manjka nam predavanj, stvarnih, strokovnih, gospodarskih, političnih, ekonomskih itd. To vse si razlagamo sami po svoji izobrazbi, po delu v delavnicah ob prikradenem času. Čemu je to potrebno, ko imamo dovolj izobražencev, nastane vprašanje. Potrebno je zato, ker se ne najde inteligentov, kateri bi se prostovoljno posvetili z vnojem in veseljem našemu obrtniškem stanu, postali njega učitelji in postali pravi kašipoti k uspehom in napredku. Kdo se udeležuje v naših obrtniških organizacijah? Kdo v stanovskih in strokovnih časopisih? Kdo daje pojasnila in navodila? — Obrtnik in zopet obrtnik!

Obrtništvo spoštuje inteligenco. Vpoštevaja njen vpliv v javnem življenju, podpira izobrazbo; želi pa tudi, da nam ista pomaga, kadar smo njene pomoči potrebni — kakor je pomagala marsikatera obrtniška kaplja znoja in nešteto žuljavil rok večini izobražencev do današnjih položajev. —č.

Volitev v gospodarske zbornice

Trgovinski minister je pozval vse gospodarske zbornice, naj mu v teku enega meseca predložijo načrte volilnega reda.

Zahtevi gospodarskih krogov, da se normalizirajo tudi prilike pri gospodarskih zbornicah in izvrše volitve v Zbornice za TOI, se je sedaj pridružil tudi trgovinski minister g. dr. Ilija Šumenković, ki je te dni poslal vsem zbornicam razpis, v katerem pravi med drugim:

Ker je delo na organizaciji Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v misli novega obrtnega zakona in uredbe o gospodarskih zbornicah v glavnem končano, je treba takoj pričeti s pripravi za volitve v gospodarske zbornice. Da bi moglo ministrstvo čim prej izdati potrebne odredbe v pogledu volilnih redov ter podrobnejše določbe glede volitev, je potrebno, da vsaka zbornica za svoje področje prilikom primerno sestavi načrt volilnega reda ter ga dostavi pristojni banški upravi, ki ga bo opremila s svojimi predlogi in dostavila trgovinskemu ministrstvu.

Zaradi potrebne enotnosti ter da bi volilni redi odgovarjali določbam zakonov, priporočam zbornicam, da se ravnajo po naslednjih navodilih: V prvi vrsti se je treba pri sestavi volilnih redov držati določb obrtnega zakona, uredbe o gospodarskih zbornicah in odobrenega statuta posameznih zbornic. To so osnovna načela za sestavo volilnega reda. Poleg tega pa je treba upoštevati še naslednje:

Volilne edinice: Vsak oddelek zbornice tvori zase volilno edinicu, ki voli zase. Vsi volilci, ki po svojem poklicu spadajo v eno izmed teh edi-

nic, volijo samo v tej ednici. Člani samostojnih obrtnih zbornic volijo vsi eno edinicu.

Volilna okrožja: Razdelitev na volilna okrožja se lahko izvrši za vsako volilno edinicu posebej tako, da so za posamezne odseke zbornic lahko tudi različna volilna okrožja, lahko pa tudi eno samo za vse zbornično področje.

Volišča: Praviloma se vrše volitve po združenjih. Vsako (trgovsko, obrtno, industrijsko) združenje predstavlja zase eno volišče. Kjer je to nemogoče, se lahko vrši glasovanje tudi pisмено z glasovnicami, ki se dostavijo po pošti volilni komisiji. V tem primeru se morajo določiti sedeži volilnih komisij. Če določa volilni red glasovanje po združenjih, se mora tudi določiti, kje in kako naj glasujejo oni, ki niso člani nobenega združenja.

Odlok o razpisu volitev izda ministrstvo trgovine, volitve pa razpiše uprava zbornice. V razpisu mora biti označen dan volitev, kakor tudi vsi potrebni roki za volilne priprave (reklamacije itd.).

Organi za izvedbo volitev: Volilni red mora določiti komisije, ki bodo vodile volitve in ugotovile rezultat volitev. Poleg krajevnih mora biti v vsakem primeru osrednja komisija, nadalje komisija za posamezna okrožja in komisije za posamezna volišča. Volilni red mora vsebovati podrobne določbe o njihovi sestavi, pristojnosti in načinu poslovanja.

Volilni imeniki: Volilni red mora imeti določbe o načinu sestave volilnih imenikov. Če se glasuje po združenjih, mora biti za vsako združenje posebej sestavljen volilni imenik. Za one volilce, ki niso člani nobenega združenja, mora sestaviti volilni imenik zbornica sama, ki sestavi volilni imenik tudi v primeru, da se glasuje pisмено. Volilni red mora imeti dalje določbe o

načinu objavljania volilnih imenikov, načinu reklamacij in načinu popravljanja imenikov.

Glasovanje bo v vsakem primeru tajno in se mora zato v volilnem redu točno določiti način glasovanja glede čuvanja tajnosti. To velja tudi za pisмено glasovanje.

Ugotovitev volilnih rezultatov: Volilni red mora vsebovati točne določbe o načinu ugotavljanja volilnega rezultata o dostavljanju volilnih spisov okrožnim odnosno osrednji komisiji.

Pritožbe: Določiti se mora rok za pritožbe kakor tudi to, kdo ima pravico do pritožbe. O pritožbah mora na vsak način dokončno odločati zbornični svet.

Sestanek novo izvoljene zbornice: V kolikor ni že v samem statutu določeno, mora volilni red vsebovati tudi določbe o sestanku novoizvoljene zbornice, glede njenega sklicanja itd. Priporočljivo je, da to izvede stara uprava zbornice. Prav tako je treba predvideti določbe o volitvi predsedništva, ako ni tega že v statutu.

Zbornice morajo po teh navodilih sestavljene načrte volilnih redov predložiti ministrstvu najkasneje v roku enega meseca, to je do 22. oktobra.

Mi smo že svoječasn v našem listu naglasili potrebo volitev v gospodarske zbornice, ker ni nikakršnih upravičenih razlogov, da bi se še nadalje držalo v zbornicah neko posebno stanje ter to vest vse obrtništvo dravske banovine z zadovoljstvom in odobravanjem pozdravlja. Posebno pa nas veseli zadnji odstavek razpisa, ki pravi, da mora biti rešeno to v najkrajšem času. Z ozirom na to moremo pričakovati, da bodo volitve po kratkem roku odobritve volilnih redov čim prej razpisane.

Za obrtništvo dravske banovine bo to gotovo nov mejnik v gospodarskem življenju. Volitve same pa bodo pokazale, ako bo zajamčena vsestranska svoboda glasovanja, da želi obrtništvo imeti za predstavnike obrtniškega stanu ljudi v zbornici, ki so pravi boritelji za obrtniške pravice. Zato je dolžnost obrtništva dravske banovine, da že sedaj razmišlja o teh volitvah in pazno zasleduje pisavo in navodila v tem pravcu v „Obrtniku“.

Obrtniška razstava v Kranju

V nedeljo dne 1. oktobra je bila v Kranju otvorjena razstava obrtniških izdelkov, ki so jih razstavili mojstri iz Kranja in okolice.

K otvoritvi predstave, ki je bila ob 10. uri, so se pred Majdičevim mlinom, v čegar poslopiju samem so razstavljeni izdelki, zbrali razni zastopniki ter mnogo občinstva. Godba „Kranjskega glasbenega društva“ pa je marljivo igrala.

V prvem nadstropju je predsednik razstavnega odbora g. Josip Šiška pozdravil navzoče. Posebej je pozdravil častnega predstavnika razstave srezkega načelnika g. Ogrina, župana g. Pirca, g. Rebeka v zastopstvu ZTOI, g. Pristou-a za „O. O.“ v Ljubljani, g. Berjaka za združenje trgovcev v Kranju in zastopnika osrednjega odbora „DJO“ g. Šimenca iz Ljubljane, dalje člane ocenjevalne komisije, zastopnike časopisja in druge navzoče.

Potem je imel gospod Šiška sledeči uvodni govor, ki ga radi pomembne vsebine v celoti pri-
našamo:

„Ob otvoritvi razstave, ko ima celokupno kranjsko obrtništvo prvikrat v svoji zgodovini priložnost, da skupno pokaže javnosti svoje delo in znanje, mi veleva čut dolžnosti, da se spomnimo v tem trenutku naših tovarišev prednikov, katerim gre največji zaslug, da se je naše mesto tekom stoletij razvilo v nekaj gospodarski center vse Gorenjske.

Najstarejše skromne vesti o kranjskem obrtništvu datirajo v listinah že v 11. stoletju. Ti prvi obrtniki so bili torej pionirji našega mesta. Njih število, ki je bilo takrat še skromno, se je v naslednjih stoletjih hitro množilo, dokler ni v 16. stoletju, v dobi reformacije, doseglo svojega viška. Mnogoštevilni cehi, ki jih je bilo v tem stoletju, v dobi obrtne prosperitete, v Kranju nad 12, nam nudijo zanimivo sliko gospodarske moči takratnega Kranja.

Podjetnost kranjskega obrtnika se v prejšnjih stoletjih ni izživljala samo v mestu in njegovi okolici. Na Benečanskem, Čedadu, Vidmu, na Reki se je prodajalo njegovo blago. Tesni so bili njegovi stiki s Koroško in Južno Nemčijo. Mislim, da je dovolj, če povem, da je šlo naše mesto v 16. stoletju precej nad 4000 prebivalcev in glavni kader njih so tvorili prav obrtniki. V 17. stoletju pa začenja gospodarska moč našega mesta rahlo nazadovati vsled nekaterih obrtnih panog. A tudi podjetja, ki se pojavijo poleg kroga okorelih cehov koncem 17. stoletja, to je v dobi merkantilizma, so koncem 19. stoletja večinoma propadle. V kratkem bodi povedano, 16. stoletje tvori važen mejnik. Pred tem časom in še v tem stoletju se dviga kranjsko obrtništvo in z njim vred mesto; od tega stoletja naprej, pa do konca svetovne vojne, moremo zaslediti le nazadovanje obrtniškega življenja pri nas. Še v 19. stoletju je bilo v mestu precej specialnih obrti, o katerih pa ni bilo že pred vojno več duha ne sluha.

V novo fazo rasti in razvoja je stopila obrt v našem mestu v novi državi. V dobi povišane konjunktore se je gospodarski barometer naglo dvigal iz predvojne depresije. Že smo mislili, da se vračajo nazaj zlati časi 16. stoletja. Upanje pa je bilo kratko. Zagrnil nas je val svetovne krize. Nekateri stare obrti so skoraj popolnoma propadle. Druge se trdovratno bore za svoj obstoj.

In kaj današnja razstava, ki je samo plah poizkus v dobi, ko bide naš obrtnik trd boj za svoj obstanek. Za nas je ta razstava znak zdravega optimizma, odločne borbenosti in nezlomljive volje do dela in napredka našega obrtnika. Njen glavni namen pa je, da pokaže javnosti najboljše od dobrega, da pokaže občinstvu stopnjo našega dela in znanja.

Nato so pozdravili s krajšimi govori razstavo še gg. župan Pirc, Rebek, Pristov, Iglič, Berjak in Šimenc Ivan v imenu „DJO“, ki so vsi pozdravili to prvo obrtniško razstavo v Kranju.

Vsem se je zahvalil g. Šiška, ki je poudaril napore za prireditelje razstave. Da je ideja o tem stara nekaj mesecev in da hoče obrtništvo kranjskega sreza pokazati, da se zaveda svoje samopomoči.

S primernim nagovorom je na to pokrovitelj dr. Ogrin otvoril razstavo in se spomnil v svojem govoru našega najvišjega zaščitnika in vladarja Nj. Vel. Kralja Aleksandra I., kateremu so vsi navzoči zaklical trikratni živijo, godba pa je zaigrala državno himno. S tem je proglasil g. srezki načelnik razstavo za odprto z vzklikom: „Živela podjetnost obrtniškega kranjskega sreza!“

Oficijelni del je bil s tem končan, nakar so si vsi zastopniki in občinstvo ogledali razstavljene izdelke, ki so bili zelo lepo razvrščeni po kohah in strokah.

Obrtniška razstava pomenja za Kranj novost in gre zato razstavljalcem in prirediteljem polno priznanje. Razstava je bila odprta od 1.—9. oktobra. Po strokah so razstavljali: 9 mišarjev, 2 čevljarja, 4 ključavničarji, 3 žimariji, 3 vrtnarji, 1 žično pletilstvo, 2 kolarja, 1 pečar, 1 keramičar, 1 slaščičar, 1 tapetnik, 1 krojač, 1 modistinja, 1 tvornica kemičnih izdelkov, 1 tiskarna in 1 književnik.

Ne moremo o vsakem posameznem razstavljalcu izrekat sodbe, to prepuščamo raje žiriji, ker moramo vse pohvaliti o dovršenosti izdelkov.

Tudi tukaj se je pokazalo, da je resnica. „Kar ni Bog ustvaril, je naredila obrtniška roka“.

Zadrugarstvo — „Bat'a“ in „Tivar“

Že iz naslova mora postati pozoren marsikateri tovariš iz oblačilne stroke; tiče se pa tudi mnogih drugih. Kajti vsi občutimo direktno ali indirektno nesramno konkurenco industrije, posebno pa mali obrtniki. Bič industrijske modernizacije pa ni propad samo nas obrtnikov, temveč ga kruto občuti tudi delavstvo, ki strda in trpi v brezposelnosti zato, da bogati industrija z dneva v dan bolj in bolj. Ker propada in je prizadet tudi delavec, občutimo to zopet najbolj mi obrtniki, kajti on, kot naš nekdanji najboljši konzument izostaja in kupuje v trgovini izgotovljeno obleko, čevlje, pohištvo i. t. d. ne, da bi pomislil na to, da je tako blago predrago. To blago se zdaleka ne odgovarja obrtniški izdelki. Pač pa je prisiljen kupiti mali človek gotovo blago v trgovini hočeš-nočeš, čeprav vidi, da je stokrat varan, ker nima na razpolago več denarja za nabavo boljšega, ki bi res stalo nekoliko več, pač pa je zato kvalitativno mnogo boljše. Ako mali človek izračuna stokrat, da mu pride obleka ali čevlji mnogo ceneje, če naroči to pri obrtniku, ker bo isto nosil do štirikrat dlje kot izdelek v trgovini pa je primoran isto kupiti gotovo v trgovini, kljub temu da ni velike razlike v ceni, ker pač nima več denarja: obleko in čevlje pa nujno rabi.

Vse pisarjenje po časopisju nam ne pomaga dosti, čeprav vsi mnogokrat hvalimo dobre članke, dokler ne primemo stvari na pravem mestu in rešimo, kar se rešiti da. Prijeti moramo za pravo rešilno sredstvo, čimprej, kajti premalo se zavedamo v kakšnem kritičnem položaju se nahajamo. Samo še malo manjka, pa bomo obrtniki pri nas tako, kot v Ameriki — popolnoma odveč. Vendar se pa tega zavedamo in si hočemo pomagati, dokler je čas na način, kateri nam je na razpolago.

Še preje pa hočem izpregovoriti v našem listu malo o tem, kakšne konkurence se poslužuje industrija, ker sem prepričan, da je prav „Obrtnik“ pravi zagovornik našega stanu. Potom lista nam je dana edina prilika za izmenjanje misli med nami obrtniki, na kakšen način najti izid iz velike nevarnosti, ki nam preti.

Pretekli teden se je zglasil pri meni neki tovariš in pokazal papir, da ga naj prečitam, češ beri, to je prinesla iz šole moja mala hčerka z izjavo, da je gospodična v šoli delila te liste ter obenem vršila reklamo za industrijo „Tivar“ oblek.

Iz lista sem čital sledeče: „Dragi otroci! Stavili smo si nalogo, zadovoljiti vse ljudi, ki morejo rabiti naše obleke z dobro kvaliteto in nizkimi cenami. Hočemo, da postanete, Ti, Tvoj oče, stari oče in Tvoji bratci naši prijatelji.“

Hočemo ustanoviti društvo Tivarjevih prijateljev. Pričeli smo pri Tebi, pri naših najmanjših odjemalcih, da boš celo življenje naš prijatelj.

Zato vabimo vse otroke, ki nosijo naše obleke, da vstopijo v naš klub „Tivar otrok“. Vsak otrok, ki nosi naše obleke, dobi v naši prodalnici izkaznico, kot dokazilo, da pripada Tivar klubu.

Tam zamoreš tudi Ti najti, kakšno prednost imajo Tivar otroci. Torej hura v trgovino k Tivar stricu, ta Ti bo pokazal tudi naše lepe nove otroške obleke. Če boš pridni, Ti bosta Tvoj oče ali Tvoja mamica prav gotovo eno kupila.

Pridni pak morajo biti vsi Tivar otroci.

Stric Tivar“.

Tako izgledajo naš g. stric Tivar. Takšne reklame deli naš stric, v šolah, hoče celo ustanoviti Tivar klub in naše učitelstvo sprejema od tega strica tako umazane reklame proti domačemu obrtništvu.

V „Jutru“ sem čital, da prav isti Tivar stric ponuja naši železniški upravi posebni motorni vlak milijonske vrednosti na 20letno brezobrestno



ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

podružnica Ljubljana

Račun poštne hran.
štev. 14.003

Gajeva ulica štev. 6.

Telefon št. 30-20.

Daje obrtniške kredite na menice in vknjižbo z ugodnim odplačevanjem na obroke. Sprejema vloge na knjižlce in tekoči račun; rentni davek plača banka iz svojega. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Zgodovina beograjskega obrtništva

Dalje.

Obrtniško združenje je takoj po svojem osnovanju razvilo energično akcijo v namenu zaščite obrtništva in domačih proizvodov. Njegova aktivnost je šla v glavnem za jačanjem pokreta, za ustanovitev mestnih (krajevnih) organizacij, za zaščito in propagando domače delavnosti. Beograjski obrtniki kot nosilci novo započete obrtniškega pokreta so z obudujočim oduševljenjem pristopili k osnovanju novih in novih organizacij, odhajali so v notranjost države, prirejali konference, zborke, skratka delali na zgrajenju modernega obrtniškega pokreta. Rezultat njihovega neutrudnega dela ni izostal, ker so ena za drugo rastle krajevne organizacije obrtniškega združenja po notranjosti Srbije.

Propaganda domače delavnosti je zavzela pomembno mesto v delu združenja. Obrtništvo ni štedilo niti s trudom in naporom, kakor z materialnimi žrtvami, temveč je uspelo, da obvlada ogromne težkoče in je pristopilo k organizacijam razstav. Tako je bila prirejena leta 1892. obrtniška izložba v Vranju, leta 1896. v Požarevcu in leta 1898. v Šabcu. Za tedanje čase so te razstave predstavljale pomembne dogodke v gospodarskem življenju Srbije.

V svrhu zaščite domače delavnosti je združenje že v prvih dnevih svojega življenja pokrenilo takozvano „džumruško pitanje“, odnosno vprašanje carinske zaščite domače delavnosti.

To vprašanje ni bilo od tedaj takorekoč nič več izvzeto z dnevnega reda. S številnimi

intervencijami, članki, peticijami in konferencami je obrtništvo uporno zahtevalo zaščito domače delavnosti potom carinsko političnih mer. Težkoče, na katere je pokret prišel ob priliki te važne zahteve, niso bile male. Vodeči politiki iz tistih časov, prepojeni z liberalnimi idejami, ki so jih pridobili na evropskih univerzah, so bili prepričani in verovali, da more sistem svobodne trgovine odgovorjati srbskemu obrtništvu, kakor je odgovarjal gospodarsko naprednejšim državam. Medtem pa je obrtništvo ostalo uporno pri svoji zahtevi v pogledu carinske zaščite ter je končno vseeno odneslo zmago. Politiki so s časom uvideli upravičenost zahteve obrtništva. Posebno so z jačim razvojem industrije prišle mere v pravicu zaščite domačih proizvodov. S to preorijentacijo v tedanji politiki zunanje trgovine je nastala nova doba v življenju srbskega obrtništva. S postavitvijo carinskih mej in zaščito domačega tržišča od navala tuje robe se je obrtništvo pričelo naglo razvijati. Tako je bila obrtniška delavnost na pragu dvajsetega stoletja že v močnem razvoju. Posebno pomemben napredek je storilo obrtništvo ob priliki carinske vojne z Avstrijo leta 1905, tako, da je čas od tega datuma pa do vojne predstavljal zlato dobo srbskega obrtništva.

Z izdajo obrtnega zakona z dne 29. junija 1910. je dobil obrtniški pokret tudi močno zakonsko podlago, dobil je svojo zbornico ter se je v še večji meri afirmiral.

Obrtništvo ni pozabljalo niti na socialne probleme. Obrtniško združenje je že v prvih početkih svojega dela naglasilo potrebo pokojninskega zavarovanja obrtniških vdov. S prehodom preko raznih faz so socialne zahteve obrtništva prišle v gotovem času do rešitve z

osnovanjem obrtniškega pokojninskega fonda leta 1898.

Kreditni problem je bil istotako predmet pažnje obrtniškega pokreta. Storili so se razni poizkusi in predlogi, da se organizira cenovno obrtniški kredit. Leta 1898. je tedanji minister narodnega gospodarstva izdelal pravila obrtniške banke, katere bi imela tudi svojo trgovino obrtniških izdelkov in nudila cenovno kredit obrtništvu. Obrtniški pokojninski fond je poleg svojega socialnega karakterja, kateri se stoji v tem, da nudi pokojnino svojim članom, dobil tudi karakter kreditne ustanove, ker je začel pod poveljnimi pogoji izdajati kredite obrtništvu. Sporedno z osnovanjem pokojninskega fonda je bila osnovana tudi obrtniška zadruga z namenom izdajanja kreditov obrtništvu pod ugodnimi pogoji.

Naenkrat je nastopilo v delih obrtništva neenako gledanje na obrtniški pokret. Ta okolnost je doprinesla k razčlenjenju pojmov in osvobojenju pokreta od neobrnitiških elementov ter je nato obrtniški pokret dobil popolnoma stanovsko obeležje ter deluje kot obrtniška zveza.

Za zgodovino obrtniškega pokreta in obrtniškega doma je glavnega pomena osnivanje „fonda zanatskega doma“. Do tega osnivanja je prišlo polagoma. A ideja o zgrajitvi obrtniškega doma kot reprezentativne zgradbe, kot izraz beograjskega obrtništva se je razvijala postopoma. Istotako se je postopoma razvijala ideja, da se z dohodki, katere bo nudil dom dela na širjenju stanu, na napredu obrtništva in usposobljenju obrtnikov v prvi vrsti obrtniške mladine.

Dalje prihodujič.

odplačilo pod pogojem, da sme ta tovarna razobe-
siti svoje reklame po vseh vlakih za svoje Tivar
obleke.

Prav danes mi je povedal neki gospod, da
je čital pismo, ki ga je pisala tovarna Tivar
enemu naših trgovcev, češ ako on noče sprejeti
na zalogo njegovih oblek, bode otvorila tovarna
sama prodajalno. Trgovec se je tega zbal ter se-
veda brez pomišljanja na domače obrtništvo po-
nudbo sprejel. Torej celo boljše stoječi trgovec
se je ustrašil nevarnosti pred Tivar konkurenco,
kaj naj pa reče mali obrtnik?

Slično dela tovarna „Bata“ čevljev ter sploh
vsa industrija, ne oziraje se niti najmanj na obrt-
ništvo, ki se pri tem početju spogleduje, kako nas
taka podjetja ubijajo pa si nočemo pomagati.

Strogo Vas opozarjam tovariši na nevarnost,
pomagajte sami sebi, verujte, da smo tudi mi
močni, če se bomo združili v močno fronto
proti. In verjemite, da bomo tudi mi obrt-
niki zmogli konkurirati naši najbolj nevarni kon-
kurenti — industriji, če si bomo ustanovili na-
bavljalno zadrugarstvo. Edino v tem nam je re-
šitev in uspeh mogoč.

Kako si naj nabavljamo zadrugarstvo naj-
lažje tolmačimo, hočem tukaj kratko omeniti.
Skušnje imam, da večina obrtništva o tem vpra-
šanju ni dobro poučena. Osnova vsega tega je,
da moramo biti, kot so drugi, da se na nikogar
ne oziramo, samo, da rešimo sami sebe, sedaj
ko gre za naš obrtniški gospodarski obstoj.

Primer. — Ker sem finančno šibek,
vendar pa zmožen obrtnik, grem do svojega to-
variša, ki rabi enako kakor jaz, blago, katero
sedaj kupuje pri domačih trgovcih. V tovarni ali
pri trgovcu na debelo, kjer dobim lahko najnižjo
ceno, moram kupiti samo na debelo. Ker nisem
sam zmožen kupiti, kupiva s tovarišem skupaj
cel komad blaga po ceni, da sva že skoraj mo-
goča konkurirati industriji. Ko to vidi zopet tretji
tovariš, se nama pri drugem naročilu tudi on
pridruži, zato, ker bo dobil ceneje, sicer zaostane
konkurenčno in stranke bodo prišle raje k nam,
ker bodo cene nižje. To uvidijo in tudi drugi pri-
dejo in naročajo naprej vedno skupaj. Ko se nas
združi mnogo, se lahko že smatramo nabavljala
zadruga, izdelamo pravila, katera se zavežemo iz-
polnjevati, nabavimo si lahko večjo zalogo blaga
radi tega, ker bomo dobiček, katerega naj bi
imel trgovec, imeli sami, ali pa bomo strankam
nudili ugodne cene zato, ker bomo imeli dovolj
dela in pridemo do zaloge blaga povsem na po-
šten način. S tako zalogo bomo zmogli povedati
vsaki stranki, da nudimo boljše cene in kvaliteto
mi, stranke bodo zapustile trgovine in prišle zopet
nazaj k obrtniku, ker so prepričane, da se kon-
fekcijsko delo ne more nikdar meriti z obrtni-
škim izdelkom. Tako si naj zamislimo nabavljal-
no zadruga, ker je v resnici natančno tako.

Ce se hočemo postaviti v bran nam najne-
varnejši konkurenci, konfekciji, bi želeli, da ne
odlagamo niti dneva več, saj vendar vsi vidimo,
da nam bide ura 12 ter prosim, da se nemudoma
seznamimo s to mislijo, za kar naj nam služi
„OBRtnik“, potem katerega pričakujem od za-
vednih ter zmožnih tovarišev resnega odgovora
za rešitev našega obstoja.

Dravograd 5. X. 1933.

Kac Josip.

Ali je to prav?

V ponedeljek dne 9. t. m. proti večeru je bil
prinešen osebno od DJO v Ljubljani g. Milku
Krapežu, predsedniku Združenja urarjev, zlatar-
jev, optikov, graverjev in pararjev v Ljubljani
dopis za Združenje. Ko je g. predsednik prebral
naslov in videl štampiljko od DJO na ovoju, je
dejal: „Z vami jaz nimam ničesar, mene pri miru
pustite in kaj to meni nosite!“ Dopis je seveda
zavrnil.

Dopis je bil za Združenje, enak kot jih je
DJO poslalo vsem Združenjem v važni zadevi
glede statistike za vse obrtništvo mesta Ljub-
ljane, kar so vsi načelniki brez nadaljnjega spre-
jeli in deloma že tudi odgovorili na iste. Če je
bilo postopanje g. predsednika pravilno, naj ima
najprej besedo članstvo prizadetega Združenja.
Smatramo za potrebno ugotoviti to, da načelnik
še ni Združenje. Ali je bilo prav tako?

**Obrtniki, obrtnice! Čitajte, priporo-
čajte in razširjajte naš list, ki zastopa
prave obrtniške težnje!**

„Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Drav. ban. v Ljubljani“

Osrednji odbor: Ljubljana.

Podružnice: Bled, Celje, Dravograd, Kranj, Laško, Logatec, Ma-
ribor, Moste, Radeče pri Zid. mostu, Trbovlje, Vič, Vrhnika, Žiri.

Iz osrednjega odbora: Razposlali smo vsem
podružnicam posebno okrožnico v zadevi nabi-
ralne akcije za prizadete obrtnike ob povodnji
ter prosimo tem potom podružnice, da naj nam
tako odgovore, v kolikor še niso, in naj nam poš-
ljejo zaprosene podatke.

Tem potom apelira osrednji odbor na vse
svoje članstvo in prijatelje, da priskočijo poplav-
ljenim obrtnikom na pomoč s tem, da pošljejo
osrednjemu odboru, ki si je nadel nalogo, da iz-
vede tozadevno akcijo v prid obrtništva, kakršne-
koli prispevke, ki jih bo nato osrednji odbor po
zaslišanju podružnic razdelil med najbolj priza-
dete obrtnike. Tovariši, storite kolikor je v Vaši
moči in pokažite dobro voljo, ko so naši tovariši
v nesreči. Kdor hitro da, dvakrat da!

Kozje. Že v prejšnji številki smo poročali o
ustanovitvi pripravljalnega odbora DJO za usta-
novitev podružnice v Kozjem. Izvoljen je bil pri-
pravljalni odbor, kakor sledi: predsednik Vouk
Franc, Bergelz Anton, Čebular Ivan, Božiček
Franc, Kranjc Karol, Pečnik Franc, Ivačič Anton,
Novak Anton, Šveiger Franc, Planinc Franc,
Umek Franc, Rajgelj Anton in Lupše Karol. Pra-
vila za ustanovitev podružnice so že vložena in
se bo v kratkem vršil ustanovni občni zbor.

Medvode. Tudi v Medvodah so se obrtniki
zdramili in sklenili ustanoviti podružnico DJO. V
ta namen se je sestavil pripravljalni odbor, v ka-
terem so tovariši: predsednik Jenko Franc, se-
dlarski mojster, tajnik Hribar J., brivec, Sešek
F., kroj. moj., Rebolj A., ščetarski moj., Kokali F.,
ključ. moj., Kožuh I., zidarski moj., Orel F., mi-
zarski moj., Hafner T., mizarski moj., Bezljaj L.,
ključ. moj., Schmelzer I., stolarski moj. Pravila
so vložena in bodo v kratkem odobrena.

Vesti iz združenj

Izredni občni zbor Združenja sobo-črkoslikarjev in pleskarjev v Ljubljani

se je vršil v petek dne 6. oktobra ob 17. uri pri
Mraku ob udeležbi 31 članov. Na dnevnem redu
sta bili dve točki, in sicer:

1. Za ali proti spojitvi sorodnih obrti in
2. volitev delegatov za Okrožni odbor obrt-
niških združenj.

Zborovanje je otvoril predsednik Košak s
pozdravom na navzoče zastopnike; zbornico za
TOI je zastopal g. Traun, O. O. obrtniških zdru-
ženj g. predsednik Pristou in tajnik Šubic, ured-
ništvo „Obrtnika“ g. Mihelčič.

Uvodoma je predsednik pojasnil, čemu je bil
sklican občni zbor in v kakšne svrhe, ter je prosil,
da naj članstvo parlamentarno razpravlja. Nato
je prešel takoj na prvo točko dnevnega reda ter
otvoril debato, v katero so posegali g. Starič, ki
je dejal, čemu je potreben občni zbor, ako se
je izjavilo s podpisi 45 članov za ločitev obrti.
Odgovoril mu je predsednik Košak, ki je dejal,
da so nekateri pobirali podpise in jih izdejav-
vali od članov ne da bi vedeli, kaj podpisajo.
Zato je bila dolžnost združenja, te nerednosti pre-
prečiti. Po zaslišanju članov uprave je predse-
stvo sklicalo občni zbor, ki je edino merodajen
za razpravljanje in je gotovo zato potreben.
G. Starič je vprašal, kdo je navzoč, ki ni vedel,
kaj je podpisal. Oglasil se je g. Pečan, ki je dejal,
da se je pri njem pobralo podpis, ne da bi on
prečital, ker se mu je dejalo, ali ste za ločene
(misli je pri tem za ločene zbornice) ter brez
vsega nadaljnega podpisal. Poleg tega pa je bil
pojasnjen sličen slučaj pri članih Glinšek in Že-
leznik. Nekateri člani so podpise že preklicali.
G. Mekinda je dejal, da je bil za skupne obrti,
ker se pa to ni obneslo, je sedaj za to, da naj bi
se obrti ločile; in da se potem skupnih obrti štiti
samo tiste, ki bi radi do vseh obrti prišli. Poleg
tega je s tem v zvezi dejal, da trpijo ljubljanski
obrniki vseh strok zato, ker prevzemajo dela zu-
nanji obrtniki ter poudaril, da se tega nikakor ne
more več trpeti. G. Jelčič je na te besede pred-
govornika poudaril, da so člani združenja upravi-

čeni delati povsod in vsi. Na besede predgovor-
nikov je odgovoril predsednik Košak in naglasil,
da se ne sme iti tako daleč ter poudaril drastičen
primer, kaj bi dejali k temu okoliški obrtniki, če
bi jim zaustavili udejstvovanje v Ljubljani, kjer
so prav tako upravičeni vršiti delo, kakor mestni
obrniki na deželi. Dejal je, mi smo si priborili
pravice, ki jih moramo ohraniti tudi zanamcem,
mojstre je treba usposobiti in izpodbiti umazano
konkurenco. Pri tem je apeliral, da naj se vse-
stransko upošteva pridobljene pravice z ozirom
na zanamce. Nato se je oglasil črkoslikarski moj-
ster g. Filip Pristou st., ki je dejal, da stoji v
imenu črkoslikarjev na tem, da se obrti speci-
alizirajo. G. Špeletič je dejal, da ni v skladu,
da bi eden izvrševal vse obrti, če se obrti učil ni.
Tudi konkurenca bi bila drugačna. Če se vse spe-
cializira, bi bilo dobro, da se tudi to, kar je
edinele v korist mojstrov. Po krajših vmesnih
debatih je nato g. Bricelj Ivan predlagal konec
debate, nakar je tajnik Rožič prečital še enkrat
dopis, ki ga je uprava združenja poslala zbornici
v tem smislu, da ostanejo obrti skupne in kakor
obstoje sklepi vseh občnih zborov.

K besedi se je prijavil zastopnik ZTOI
g. Traven, kateri je pojasnil, kako je konferenca
tajnikov obrtnih zbornic kompromisno rešila to
vprašanje. In sicer bi bile po osnutku slikarska
in plesarska obrt eno, črkoslikarska drugo ter
ličarji voz tretja posebna obrt.

G. Bricelj Ivan je postavil vprašanje, kje je
dobil g. dr. Pretnar kot tak pooblastilo, da naj
zastopa tako stališče, če so želje obrtništva te
stroke v dravski banovini drugačne. Pojasnilo na
to mu je pa dal g. zastopnik zbornice za TOI.
Pri glasovanju je bilo 6 glasov proti vsem ostalim
navzočim, za ločene obrti, medtem ko je 76% na
večina glasovala za skupne obrti.

K drugi točki se je oglasil zastopnik zbor-
nice za TOI, da se ne more voliti delegatov za
O. O., ker je zbornica svoječasno sistrala vo-
litve in je ta odredba še v veljavi.

Dalje se je razpravljalo še o najbolj perečem
vprašanju, ki zadeva vse obrtništvo, to je o šuš-
marstvu, nakar je predsednik Košak po daljših
izvajanjih članov v tem pogledu zaključil zbor-
vanje ob 1/20. uri.

Občni zbor Skupnega združenja obrnikov v Kozjem

se je vršil v nedeljo dne 17. septembra v prostori-
h zadružnega tajnika g. Friškova v Kozjem ob
udeležbi 70 članov.

Zborovanje je otvoril in vodil predsednik
tov. Vouk ter pozdravil posebej zastopnika DJO
tov. Holobarja in Amana iz Celja. K temu je pri-
pomnil, da so obrtniki vzhadoščeni, ko vidijo, da
je DJO uvidelo za potrebno poslati svoje zastop-
nike, da razložijo obrtništvo sedaj važna vpra-
šanja, ki se ga tičejo. (Presenečenje pa je bilo
opaziti, ker Zbornica za TOI ni poslala svojega
zastopnika prav ob tem času, ko so za obrtni-
štvo na tapeti najvažnejša vprašanja obrtniške
bodočnosti. Dokler so se vršila glasovanja, pa jih
je bilo v svrhu agitacije za skupne zbornice pri
raznih zadrugah ob priliki zadnjih občnih zborov
kar po 5 naenkrat.) S tem uvidimo, je dejal pred-
sedujoči, da je DJO vse hvale vredna organiza-
cija, ki dela res v dobrobit obrtništva ter nam je
poslala svoje zastopnike. Zato se pridružujemo
vsi njihovemu taboru do čim sijajnejšega uspeha.

Pri prehodu na dnevni red je povzel besedo
tajnik g. Friškovic, ki je še enkrat pozdravil vse
navzoče ter prečital zapisnik zadnjega občnega
zboru, ki je bil soglasno odobren. Enako je bilo
odobreno tudi tajniško in blagajniško poročilo.

Zatem je poročal tajnik Friškovic še o te-
kočih zadevah ter o važnih obrtniških vprašanjih
ter o prispevkih za okrožni odbor. Nato je dobil
besedo tov. Holobar, ki je podrobno obrazložil
vprašanje noveliranja obrtnega zakona, zavarov-
vanje obrtnikov, vprašanje okrožnih odborov,
davčna vprašanja itd., za kar mu je bilo obrt-
ništvo jako hvaležno. Po teh razpravah je bila
sprejeta resolucija, ki se glasi:

1. Ker nam ni dana prilika, da prisostvujemo
radi oddaljenosti številnim anketam v razpravi

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala: Kongresni trg 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 2508

Račun pri poštini hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podje-
tij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči
račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje

noveliranja obrtnega zakona, želimo, da se noveliranje izvede v vsestransko zadovoljstvo obrtništva tako, da nudi čim več ugodnosti obrtništvu. Posebno pa naj se da zadržam večjo samostojnost v odločanju obrtniških vprašanj.

2. Zahtevamo, da se čim prej izvršijo volitve v okrožne odbore, da pride tako do izraza volja obrtništva, ter da je pri tem tudi naše združenje zastopano po naših delegatih, kateri najbolj poznajo tukajšnje razmere obrtništva. Tudi ni v dravski banovini nikakega zadržka, da se ne bi volitve mogle izvršiti. Vsaka zadruga že ima izvoljene delegate, ki pa nimajo dostopa v okrožni odbor.

3. Za obrtniško zavarovanje naj se izdela osnutek, ter isti pošlje zadrugam v proučitev.

4. Istotako zahtevamo, da se izvedejo volitve v zbornico, ker je letna funkcijska doba že potekla. Tembolj upravičeno to zahtevamo, ker je tudi delavska zbornica dosegla volitve.

5. Priključujemo se vsem resolucijam, poslanih po društvu Jugosl. obrtnikov v Ljubljani, katero smatramo za pravega zaščitnika obrtništva in njihovih interesov.

6. Zahtevamo, da se nam pravila Združbe, poslana zbornici za TOI v Ljubljani pod št. 62/1932, od 17. IX. 1932, odobrijo ali pa zavrnejo, ker je v teku enega leta že skrajni čas, da se ta zadeva reši.

Izredna skupščina skupnega združenja obrtnikov v Mokronogu

se je vršila v nedeljo, dne 8. oktobra t. l. v gostilniških prostorih g. Deua l. v Mokronogu ob navzočnosti 140 članov - obrtnikov. Predsednik združenja tov. Kuhar Rud. je otvoril skupščino ob 10. s pozdravom na navzoče članstvo, ugotavljaajoč sklepčnost. Posebej je še pozdravil tov. l. Bizjaka iz Krškega kot zastopnika skupnega združenja ter prečital dopis predsednika združenja iz Radeč tov. Jegliča, ker se radi neugodne zveze skupščine ni mogel udeležiti.

Uvodoma je tov. predsednik v kratkih besedah razložil članstvu, čemu se vrši izredna skupščina, poudarjajoč, da samo zato, ker O. O. Novega mesta upravo Združenja vedno tirja za prispevke po Din 15 od člana ter zadnji čas celo že grozi z rubežem in izvršbo.

Besedo je dobil tov. Strupeh, ki je v svojih izjavah protestiral proti izvajanjem in prakticiranjem O. O. obrtniških združenj v Novem mestu, ter da on okrožnih odborov tako kot postoje nikakor ne prizna, ker ne odgovarjajo obrtnemu zakonu § 392, ter da je to po njegovem mnenju samo ena vmesna instanca, katera je popolnoma brez potrebe, temveč samo za novo breme že itak revnega obrtnika. O. Z. § 392 pa ne govori, da O. O. morajo obstojati, govori le, da ga združbe po potrebi ustanove, katerega zbornica le potrdi. A sedanjega pa niso izvolile tukajšnje združbe, pač pa ga je imenovala zbornica sama, zato naj ga še financira. Kadar nam bode pa potrebno, ga pa lahko sami ustanovimo za Zaslavje s sedežem v Krškem. Po mnenju vsega članstva pa nam je O. O. sploh nepotreben, kvečjemu bi ga rabili za mojstrske izpite, za katere naj bi se od časa do časa sklicali kandidati, ter naj bi se od istih tudi vzdrževal, ker ni treba zato nobenega posebnega lokala niti posebnega tajnika. Funkcija predsednika O. O. je pa lahko samo častno mesto, ter se ga določi samo za mojstrske izpite, vse ostalo pa nima nobenega pomena.

Po izvajanjih tov. Strupeha je dobil besedo tov. Bizjak, nakar je on kot zastopnik skupnega združenja obrtnikov v Krškem prečital sklep ankete, ki se je svoječasno vršila v Krškem po zastopnikih 13 združenj, kar je bilo objavljeno v „Obrtniku“ od 30. septembra pod naslovom „Okrožni odbori v Spodnjem Zaslavju“. Zatem se je razvila debata ter se je končno sklenilo, da se teh prispevkov, katere je določil O. O. na svoji seji z dne 16. I. t. l., ki ni bila sklepna in ni imela pravice določati višine prispevkov, ne plača.

Nato je bilo obravnavano obligatorno mojstrsko zavarovanje, ter so bili vsi navzoči člani skupščine proti tej novi ustanovi; proti prostovoljnemu zavarovanju pa ni imel noben ugovora, ker odloča potem vsak sam zase.

Glede šušmarstva se je ugotovilo, da način, s katerim se sedaj šušmarstvo zatira, ni kos svoji nalogi, ker se le povečuje. Pristojbine, katere so sedaj, po mnenju vseh navzočih bi se morale usmeriti tako in zmanjšati na minimum, da bi jih

vsakdo zmogel, potem pa bi se dalo uspešno kaznovati dotičnega, ki šušmarju delo daje in to tako občutno, da bo vsak zgubil veselje še kdaj delo šušmarju oddati. Na ta način bi se ga resnično zatrl.

Ob pol 13. uri se je tov. predsednik Kuhar zahvalil vsem številnim navzočim članom za udeležbo, kakor tovarišu Bizjaku za njegova lepa izvajanja in zaključil zbor.

Jubilej dela

Znani ljubljanski obrtnik in naš obrtniški tovariš, vrtnarski mojster in posestnik g. Ivan Šimenc je praznoval v nedeljo dne 1. oktobra t. l. 20 letnico samostojnega udejstvovanja v vrtnarskem poklicu. Kot mladenič, še neprost vojaščine, je pričel izvrševati samostojno vrtnarsko obrt pred 20 leti v znani Mundovi hiši v Gradišču, kjer je imel vrtnarijo vse dotlej, dokler si ni uredil in zgradil moderno urejeno vrtnarijo na Lepem potu št. 24. Trgovino pa ima v Šelenburgovi ulici.

Kdo ne pozna jubilara dela. Mislimo, da prav vsakdo v našem mestu. Bil je dolga leta načelnik in član uprave združenja vrtnarskih mojstrov za dravsko banovino, zadnji poslevodeči podnačelnik Zveze obrtnih zadrug. Sedaj se pa zelo vneto udejstvuje kot eden glavnih funkcionarjev pri mladem društvu jugoslovanskih obrtnikov ter pri mnogih drugih organizacijah. Kot prijeten družabnik in dober govornik je znan široko naše ožje pa tudi širše domovine. Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da je tudi dober pisatelj ter člankar in se kot tak vneto udejstvuje tudi pri obrtniškem stanovskem tisku — glasilu „Obrtnik“.

Želimo, da bi g. Ivan Šimenc še mnogo in mnogo let vodil svoje podjetje v okras mestu Ljubljani v katerem uživa splošen ugled in spoštovanje, ter se čestitkam pridružujemo tudi mi v imenu vseh jugoslovanskih obrtnikov dravske banovine.

Potreba propagande za domače obrtne izdelke

Žalostno dejstvo je, da velja pri nas za fino in moderno samo to, kar se naredi v inozemstvu. Če velja to za nekatere industrijske izdelke, ki se pri nas ne izdelujejo, ne velja v nobenem slučaju za obrtniške izdelke.

Naša mizarska stroka je dovolj izvežbana, da ustreže tudi najzibricnejšemu in najbogatejšemu odjemalcu. Pa vendar dostikrat kak gospod tega ne ve in naroči pohištvo z Dunaja ali iz Berlina. Dostikrat tudi naši modni ateljeji „ne znajo“ narediti kake obleke dovolj moderno, treba je iti na Dunaj. Takih slučajev je še dovolj. Najboljše bi bilo, da tako veliko eleganco oblasti zabranijo. Doma imamo dovolj sposobnih vrednih obrtnikov. Poleg tega so podobni slučaji naravnost izzivalni napram masi naroda, ki marsikje resnično strada.

V glavnem pa leži rešitev tega vprašanja v propagandi. Obrtniška razstava v Zagrebu je to dovolj jasno pokazala. Kaj sličnega bi bilo potrebno prirediti v Ljubljani in v drugih mestih Slovenije. Zelo uspešna bi bila tudi močnejša reklama v časopisih, ki pa jo obrtnik danes težko zmore. Marsikaj bi se dalo storiti tudi v naših letoviščih na Bledu, v Rogaški Slatini itd. Domači in inozemski gostje ne dajo dosti zaslužka, ker niti ne vedo, da je tudi naša obrt sposobna takega dela.

Mnogo je tudi ležeče v obrtništvo samem. Sedaj je čas napredka. Vsak obrtnik, ki hoče biti v svoji stroki sodoben, se mora sproti izobraževati, poznati mora najnovejšo strokovno literaturo. Zato mora imeti dosti šol in tečajev.

Pa tudi merodajne oblasti so poklicane, da pomagajo. Če se zahteva od obrtnika vedno več dajatev, naj se mu tudi omogoči zvišanje dohodkov.

Zavrnitev tujih izdelkov bo v korist naše trgovske bilance, še bolj pa v korist obrtništva.

Časopisi in literatura

„Zanatlija“ z dne 1. oktobra t. l. št. 40 (Beograd) prinaša razne zanimive članke, kakor: „Uloga zanatstva u potrošnji dobara“, „Socijal-

no osiguranje zanatlija“, „Pitanje noćnog rada u pekarnima“, „Privredni život“, „Zanatski pokret“, „Fabrički i zanatski rad“, ter razne druge manjše članke in vesti.

Strojepisje za trgovske in njim sorodne strokovne šole, tudi za samouke, je spisal g. Maksimir Rožan, katero knjigo je založila in izdala Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Knjigo toplo priporočamo vsem, ki se jim ni mogoče strojepisja učiti v šolah, da si jo nabavijo, ker jim bo prav gotovo koristila. Cena knjige je Din 48.—, naroča se v Učiteljski knjigarni, Ljubljana, Franciškaška ulica.

Splošno strojeslovje (motoroznanstvo), spisal inž. prof. Stane Premelj. Knjiga vsebuje stovdvanajst strani in sestoji iz dveh delov. V prvem delu vsebuje knjiga uvod v mehaniko, strojne elemente, prenos energij, sklopke, ležaje, pogone, zavore in pripadajoče. Drugi del pa vsebuje stroje: vodne, toplotne, parne in eksplozijske ter pomožne stroje, kakor dvigala, škrlupce, žerjave, črpalke, kompresorje, pomožne in obdelovalne stroje. Ker je knjiga prvo tovrstno slovensko delo ter vsebuje zelo veliko slik, jo priporočamo obrtništvu, pomočnikom in vajencem, kakor vodstvom obrtnonadaljevalnih šol v nakup. Cena knjige je Din 32.— ter se naroča v Učiteljski knjigarni v Ljubljani.

Razno

Konferenca tajnikov obrtniških zbornic v Beogradu se je vršila od 17.—23. septembra, na kateri so bila tretirana važna vprašanja za obrtništvo, prav posebno pa v pogledu potrebnih izprememb v obrtnem zakonu. Na tej konferenci je bilo sklenjeno, da se bo vršila v Sarajevu dne 20. oktobra druga konferenca vseh tajnikov, za katero imajo tajniki sedaj material pripraviti. Na dnevnem redu bo vprašanje obrtnega zakona in vprašanje socijalnega zavarovanja obrtništva.

Obrtniška kreditna in hranilna zadruga v Koprivnici na Hrvaškem je pričela te dni poslovati ter šteje 42 članov, upravni odbor je poslal sreznemu sodišču prošnjo za protokolacijo.

Enotne uniforme gasilskega starešinstva. Na podlagi zakona o organizaciji gasilstva je minister za fizično vzgojo naroda predpisal pravilnik o enotni uniformi članov starešinstva gasilskega saveza Kraljevine Jugoslavije.

Dobave in licitacije

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 19. oktobra t. l. ponudbe glede dobave raznega telefonskega materiala ter glede dobave 200 komadov ključavnic.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 19. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 1 plošče kotlove pločevine.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 23. oktobra t. l. ponudbe glede dobave emajiranih loncev, posode, vrčev za vodo, decimalnih tehtnic, namiznih tehtnic, lesenih krožnikov, desk za rezanje mesa, sekiric in nožev za meso, sit, desk in valjarjev za testo itd.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 27. oktobra t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.)

Iz uredništva. Tem potom prosimo vse svoje sotrudnike in čitatelje ter vodstva podružnic DJO, da nam takoj po volitvah v občinske odbore pošljejo seznam izvoljenih obrtniških zastopnikov iz vseh krajev dravske banovine, da bomo imeli evidenco, v koliko je obrtništvo zastopano v novih občinskih upravah. Ker je to v interesu vsega obrtništva, pričakujemo, da nam sigurno pošljete. Ponovno opozarjamo vse tovarše, da naj ne odlašajo s članki in poročili za objavo v našem listu, kajti ako nimamo gradiva vsaj v soboto pred izdajo lista, smo primorani gradivo odložiti, čeprav je važno, za naslednjo številko. Prosimo upoštevajte.

Tiskal J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam